VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam 5128. sz. | Szombat, 1961. szeptember 2. | 4 oldal. 20 bani

A minőség javításának érdekében — megszervezték a műszaki-tudományos előadások hónapját

A tudomány és annak legujabb vivmányai elválaszthatatlanok a termeléstől. A tudomány és a termelő munka szoros kapcsolata az a legbiztosabb alap, amelyen rohamléptekkel fejlődhet tovább mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés.

Pártunk III. kongresszusának dokumentumai különösen hangsulyozzák a tudomány legujabb vivmányai felhasználásának fontosságát a termelő munkában. A korszerü gépek ugyanakkor szükségessé teszik az ezeket kezelő szakemberek tudásának állandó, szünet nélküli emelését, gyarapitását. Csakis igy lehet teljes mértékben kihasználni a müszaki fejlődés adta lehetőségeket s számottevően növelni a termelést, tovább javitani a termékek minőségét.

A nagy célok elérését segiti a városunkban rendszeresen megszervezett müszaki-tudományos ülésszakok hónapja. Mint minden esetben, ezalkalommal is számos, a müszaki haladást szolgáló kérdéseket vitatnak meg, előadásokat tartanak és tapasztalatcserét rendeznek a különböző gyárak, üzemek munkásai, mérnökei és müszaki káderei között.

A napokban a Ranghet szerszámgépgyárban rendeztek igen nagy érdeklődést kiváltó előadást. „A moszkvai Vörös Proletár üzemekben készült IK 62-es esztergapadok gyártási technológiája" cimmel. Az előadást egy külön szakember kollektiva készitette el Ion Cristolovean mérnök elvtárs vezetésével. Cristolovean mérnök nemrég tért vissza a Szovjetunióból, ahol igen hasznos tapasztalatcserén vett részt. S most az előadás összeállitása alkalmával felhasználták a szovjet gyárakban szerzett ujabb ismereteket is.

A nagyon hasznos előadáson kivül, ugyancsak a müszaki-tudományos ülésszakok hónapja alkalmával, ujjászervezték a belső tartalékokat feltáró bizottságot, amely eddig is számottevő munkát végzett a szerszámgépgyárban. Eddig több, mint hatvan különböző müszaki szervezési intézkedés megvalósitását javasolták a dolgozók, amelyek révén tovább javithatják a termékek minőségét.

A szerszámgépgyárlak a közeljövőben tapasztalatcserét szerveznek a resical szakemberekkel, amelyen ugyancsak számos fontos kérdést vitatnak majd meg. Emellett még tervbe vették egy ujabb előadás tartását „Az S-6-os esztergapad gyártásának technológiája a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban lévő TOS gyárban".

Bekapcsolódnak a müszaki tudományos ülésszakok hónapjának munkába városunk többi gyárainak és üzemeinek szakemberei is. Az Áramszolgáltatási Vállalatban különösen nagy lendülettel bontakozik ki az ujitó mozgalom. Fock Lajos és Ion Rosu elvtársak ujitása például évente, előzetes számitások szerint, 11.900 lej megtakaritást eredményez.

Ugyancsak jelentős mértékben segiti elő a termelés eredményességét Dumitru Singeorgian és Cuedan Petru elvtársak ujitása. De ezekkel együtt még számos ujitási javaslat került az utóbbi időben a müszaki iroda szakemberei elé elbirálás végett.

Jó hirnevükhöz méltóan kezdtek a müszaki-tudományos ülésszakok hónapja alkalmával rájuk háruló feladatok megoldásához a Bernáth Andor gépjavitó központ dolgozói is. Számos ujitást kisérleteztek ki az öntözőgépek teljesitőképességének növelése érdekében. Különösen az AR-60 B tipusu öntözőgépek váltak még hasznosabbá a jól átgondolt, szakszerü módositások után.

Ujabb kötetekkel, főleg szovjet munkákkal, gyarapitották a müszaki könyvtárat, amelynek a gépjavitó központban igen népes olvasó tábora van. Ezzel is hozzá akarnak járulni a munkások szaktudásának gyarapitásához, főleg a jó feltételek megteremtéséhez.

Tegnapi POSTÁNKBÓL

A Fierarul gyár levelező őrhelye jelenti

Több, mint 600 ezer lej megtakarítás

Nemrégen javaslat érkezett az ujitóirodába. Lényege az öntöttvas kulcsoknak kokillákba történő centrifugális öntése. Ezt a javaslatot Mészáros Ferdinánd elvtárs, vállalatunk igazgatója nyujtotta be. Ennek alkalmazása révén több mint 600.000 lej értékü megtakaritást érünk el, a kulcsok minősége is jelentősen javul.

A kulcsok kokillákba való centrifugális öntése még számos más előnnyel is jár. Ezek közül említünk meg egy néhányat: kiküszöbölődik a rámák és formák használata az öntésnél, jelentős nagyságu termelőfelület szabadul fel — amelyet más munka folyamatokban használhatnak — számottevően meggyorsul a termelés üteme és a munkálatok elvégzéséhez nem okvetlenül szükséges szakmunkásokat felhasználni. Az ujitás bevezetésével megoldották az öntvény finomságának kérdését is. Igy az öntött kulcsok minősége számottevően javult.

Tisza Magda

Bővítik a választékot

A III. pártkongresszus határozatai alapján, gyárunk munkaközössége állandóan arra törekszik, hogy bővitse termékeinek választékát és egyben a legjobb minőségü árukat szállitsa a rendelőknek. Még júliusban megkezdték egy ujfajta termék, a süllyesztett biztonsági zárak nagybani gyártását. A zár mind kivitelezés mind szerkezet szempontjából kifogástalan minőségü. A biztonsági zár alkatrészeit marógépen dolgozták ki, ami biztositja a kifogástalan pontosságot.

Tisza Ervin

A városkörnyéki kollektív gazdaságokban

Szép eredmények az állattenyésztésben

A Buzsáki kollektiv gazdaságban idén nagymértékben fejlesztették a közös tulajdonban lévő állatállományt. A gazdaság vezető tanácsa nagy figyelmet forditott arra, hogy a tenyésztésre alkalmas növendék állatokat mind felneveljék. Ugyanakkor az államtól kapott kölcsönből nagyszámu tenyészállatot vásároltak. A buzsákiaknak sikerült az állatok jó takarmányozásával és gondozásával elérniök azt, hogy idén a fejőstehenek tejhozama az elmult évhez viszonyitva 25 százalékkal növekedett. A juhoknál az előirányzott 2,5 kg. gyapjuhozam helyett 4,2 kilógramm gyapjut nyirtak juhonként. Ugyanakkor növekedett a juhok tejhozama is. A gazdaságban a 94 hektoliternyi juhtej előirányzat helyett már eddig 112 hektoliter juhtejet fejtek. A fejlődő állatállomány, az állatok hozamának növekedése lehetővé tette, hogy a gazdaság nagy jövedelmet biztositson.

Jól halad a silózás

A kisszentmiklósi kollektiv gazdaságban is nagy figyelmet forditottak az állatállomány növelésére. Most a gazdaság vezető tanácsa komoly feladatának tekinti, hogy kellő mennyiségü és jó minőségü takarmányt biztositsanak az állatok téli és tavaszi ellátására. Eddig több, mint 180 tonna szénát biztositottak. A közelmultban a gazdaság vezető tanácsa ellenőrizte a silózás céljára vetett kukoricavetést és ott, ahol nem alkalmas csöveskukorica termesztésére, megkezdték a silózást. Ezt a munkát naponta husz kollektivista végzi. A gazdaságban a különböző növényi hulladékokkal, mint cukorrépa levél, cukorrépa fej, stb. 80—100 tonna takarmányt silóznak.

A vagongyár előkészítő-részlegének legjobbjai

Az előkészitő részlegen türelmetlenül várják a rigmusbrigád ujabb előadásait. A fiatalok kezdeményezésére ugyanis körülbelül február óta — akkor alakult a részleg rigmusbrigádja — havonta uj müsorral segitik az itt dolgozók munkáját. Ilyenkor a rigmusbrigád megdicséri a kiváló dolgozókat, szól a hibákról is, ellengérre állitja a későn jövőket, a lemaradókat. Legutóbb augusztus 23 tiszteletére mutattak be uj müsort. Akkor a részleg legjobbjaiként a Turcitu Dumitru vezette 3-as számu IMSz termelési brigád tagjait emlitették. S volt is miért. A brigád tagjai ugyanis az augusztusi brigádgyülésen igéretet tettek arra, hogy havi terviüket három nappal a határidő előtt teljesitik és 50 vagon számára elkészitik az alapalkatrészeket még augusztus hónap folyamán. Ezenkivül 450 lej értékü megtakaritást valósitanak meg. A hónapvégi eredmények összesitésekor kiderült, hogy a brigád jóval tulteljesitette vállalását, hiszen már augusztus 23 tiszteletére teljesitették havi terviüket, elkészitették a vállalt alkatrészeket és 474 lej értékü megtakaritást értek el. A brigád elnyerte a részleg élen járó IMSz termelési brigádját megillető versenyzászlót. Ezért különösen Malita Florian, Ehrman Ioan, Siclovan Dumitru és Balos Pavel érdemel dicséretet.

Országszerte folyik a takarmány-silózás

Országszerte javában folyik a takarmány-silózás. Az állatállomány gyarapodása folytán a szocialista mezőgazdasági egységek az idén sokkal nagyobb mennyiségü takarmányt silóztak be, mint tavaly. Eddig összesen mintegy 2 millió tonna takarmányt silóztak be.

Ebben az akcióban Dobrudzsa tartomány halad az élen, ahol nagyszámu szecskázógépet és más felszerelést alkalmaznak. Tekintettel az állatállomány lényeges növekedésére, a tartományban az idén 240.000 tonnával több takarmányt silóznak be, mint tavaly, miáltal több mint 10 tonna silótakarmányt biztositanak minden tehén és nagy mennyiséget a többi állat számára.

Előlegosztás

A nagyiratosi Ady Endre kollektiv gazdaságból telefonon jelentette Rajcsek István elnök:

A napokban nagy esemény szinhelye volt kollektiv gazdaságunk székháza. A tagok szinte valamennyien eljöttek, hogy jól megérdemelt munkájukért átvegyék az őket megillető pénzelőleget és termékmennyiséget. Idén már harmadik alkalommal osztunk pénzelőleget. A tagság összefogása, szorgalmas munkája lehetővé tette, hogy ezuttal 10 lejt osszunk munkanapegységenként. Különösen Szász János tünt ki az eddigi mezőgazdasági munkákban. Családjával együtt 4350 lejt kapott, Czank Elek családjával együtt 4190. Rotis Stefan feleségével 3900, Tóth József pedig egymaga 2400 lejt vitt haza. Ezenkivül 3 kiló buzát is osztottak munkanapegységenként.

A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének látogatása a Magyar Népköztársaságban

BUDAPEST. C. Răducanu és St. Deju, az Agerpres különtudósitói jelentik:

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt kormány meghivására szeptember 1-én Budapestre érkezett a Román Munkáspárt Központi Bizottságának és a Román Népköztársaság kormányának küldöttsége, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal, az RMP KB első titkárával, a Román Népköztársaság Államtanácsának elnökével. A küldöttség tagjai a következő elvtársak: Ion Gheorghe Maurer, az RMP KB Politbürójának tagja, a Minisztertanács elnöke; Emil Bodnăras és Alexandru Moghioros, az RMP KB Politbürójának tagjai, a Minisztertanács alelnökei; Alexandru Birladeanu, az RMP KB tagja, a Minisztertanács alelnöke; Corneliu Mănescu külügyminiszter. Tagja a küldöttségnek Mihail Rosianu elvtárs, az RMP KB tagja, a Román Népköztársaság budapesti nagykövete is.

A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségét a Magyar Népköztársaság felé vezető utjában és a kürtösi állomáson a helyi párt- és állami szervek vezetői és nagyszámu dolgozó köszöntötte.

A különvonat reggel 7 órakor érkezett Lökösháza határállomásra. A pályaudvar épületét vörös zászlók és a két állam lobogói diszitették. A pályaudvar homlokzatán magyar és román nyelven a következő szavak állottak: „Üdvözöljük román barátainkat".

A román vendégeket a következő elvtársak fogadták: Kiss Károly, az MSzMP KB Politikai Bizottságának tagja, Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, Hollai Imre, az MSzMP KB Külpolitikai Osztályának vezetője, Puja Frigyes, a Magyar Népköztársaság külügyminiszterének helyettese, továbbá a helyi párt- és állami szervek vezetői, számos dolgozó. Jelen volt továbbá Mihail Rosianu, a Román Népköztársaság budapesti rendkivüli és meghatalmazott nagykövete. A diszőrség parancsnoka jelentést tesz; felhangzik a két ország állami himnusza. Egy uttörő-csoport virágcsokrokat nyujt át a küldöttség tagjainak. Stefan Stan uttörő, a helyi románnyelvü iskola tanulója üdvözli Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársat és a küldöttség többi tagját.

A román küldöttség ezután tovább folytatta utját Budapest felé. Szolnokon a helyi szervek vezetői és a dolgozók meleg fogadtatásban részesitették. A jelenlévők hosszas éljenzéssel és tapssal fogadták a román nép képviselőit. A küldöttség tagjainak számtalan virágcsokrot nyujtottak át.

A különvonat 11 óra 20 perckor futott be a budapesti Nyugati Pályaudvarra.

A pályaudvar előtti teret ünnepi diszbe öltöztették a Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság állami lobogói s a feliratos táblák, amelyeken román és magyar nyelven a következő szavak álltak: „Éljen és virágozzék a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság szocializmust épitő dolgozóinak örök barátsága". Az állomás előtti tér zsufolva van emberekkel. A budapesti lakosok ezrei jöttek el ide: a város üzemeinek munkásai — közöttük a Gheorghe Gheorghiu-Dej hajógyár számos munkása is — a munkásőrségek tagjai, az uttörő szervezetek képviselői, valamint a budapesti román kolónia küldöttsége.

A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének fogadására megjelentek a pályaudvaron Dobi István elvtárs, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Münnich Ferenc, a Magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSzMP Központi Bizottságának, az Elnöki Tanácsnak és a kormánynak számos tagja és más hivatalos személyek.

A pályaudvaron jelen volt továbbá a Magyar Népköztársaságban akkreditált számos diplomáciai kirendeltség vezetője, a diplomáciai testület több tagja, a Román NK nagykövetségének személyzete, magyar és külföldi ujságirók.

A vonat megáll a peron előtt. Kiszáll Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és a Román NK párt- és kormányküldöttségének többi tagja.

Dobi István, Kádár János, Münnich Ferenc elvtársak és Sik Endre külügyminiszter melegen üdvözlik a vendégeket. Az állomáson lévő dolgozók hatalmas éljenzéssel köszöntik a román nép küldötteit.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs fogadja a peronon felsorakozott diszszázad parancsnokának jelentését. Felhangzanak a Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság állami himnuszának ünnepélyes akkordjai. Közben 21 ágyulövés dördül el.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs Dobi István és Kádár János elvtársak kiséretében ellép a diszszázad előtt.

Ezután bemutatják a magasrangu vendégeknek a kormány tagjait, a párt- és államvezetőket, valamint a Budapesten akkreditált diplomáciai kirendeltségek vezetőit. Egy uttörőcsoport virágcsokrokat nyujt át a román küldöttség tagjainak.

Ezután Kádár János elvtárs üdvözlő beszédet mond, amelyre Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs válaszol. A jelenlévők nagy figyelemmel hallgatják végig és több izben hosszasan megtapsolják a beszédeket.

A román és a magyar vezetők ezután nyitott gépkocsikba ülnek és a Lenin-köruton s más fő utvonalakon áthaladva, a zászlódiszbe öltözött Lánchidon keresztül a Román NK küldöttségének szálláshelyére hajtatnak. Az utvonal hosszában a budapestiek tizezrei gyültek össze, hogy üdvözöljék a román vendégeket. Taps, éljenzés fogadja a párt- és kormányküldöttség tagjait. Az emberek zászlócskákat lengetnek, jelszavakat kiáltoznak, éltetik a román—magyar barátságot, melegen üdvözlik a tartós, testvéri barátsággal egymáshoz fűzött két ország vezetőit.

Kádár János elvtárs beszéde a román párt- és kormányküldöttség Budapestre érkezésekor

Kedves Gheorghiu-Dej elvtárs,

Kedves Maurer elvtárs,

Tisztelt vendégeink, barátaink, kedves elvtársak!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Forradalmi Munkás-Paraszt kormány és az egész magyar nép nevében forró szeretettel üdvözlöm Önöket abból az alkalomból, hogy meghivásunknak eleget téve baráti látogatásra a Magyar Népköztársaságba érkeztek.

Gheorghiu-Dej elvtárs régi kedves barátunk és a Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének a látogatása felidézi bennünk azokat a szép emlékeket, amelyeket 1958-ban szereztünk, amikor az Önök meghivására a testvéri Román Népköztársaságban jártunk. Személyesen győződhettünk meg akkor arról, hogy a román testvérnép milyen őszinte barátsággal viseltetik a mi népünk iránt. Tiszta szivből örülünk annak, hogy most Gheorghiu-Dej elvtárs és valamennyi kedves vendégünk személyében hazánk földjén üdvözölhetjük a román nép képviselőit. Biztos vagyok abban, hogy most ők győződnek meg a magyar nép mély baráti érzelmeiről. Gheorghiu-Dej elvtárs maga és a román barátaink közül többen nem először vannak hazánkban. Gheorghiu-Dej elvtárs itt volt 1956 őszén és telén, akkor, amikor a magyar nép az ellenforradalom ellen küzdött, a népi hatalom megszilárditásáért harcolt. A román nép szolidaritása a Szovjetunió és a szocialista tábor összes népeinek támogatásával együtt, nagy segitséget jelentett nekünk azokban a nehéz napokban. Kedves elvtársak! Azóta több mint 4 év telt el. Ma már egész más kérdések foglalkoztatják pártunkat, a kormányt, egész népünket. A népi hatalom szilárd, a szocialista termelési viszonyok uralkodókká váltak hazánkban a városban és falun egyaránt. A nép uj, szép élete épül, gazdagszik. Ma minden erőnket arra összpontositsuk, hogy megszilárditsuk az elért eredményeket, meggyorsitsuk a szocializmus épitését és felépitsük a szocialista társadalmat hazánkban. Azt szeretnénk, ha kedves román vendégeink látogatásuk során személyes tapasztalataikon keresztül is megismernék mai életünket. A magyar nép ma előrehaladása érdekében sok nagy és nem könnyü feladat megoldásán dolgozik. Ugyanakkor vannak olyan szép eredményeink is, amelyeket jogos büszkeséggel mutathatunk meg barátainknak.

Kedves elvtársak, amikor 1958-ban, majd 1960-ban testvérpártunk kongresszusán Romániában jártunk, saját szemünkkel győződhettünk meg arról, hogy milyen nagyszerü eredményeket ért el a szabad román nép. Épitőmunkájuk sikereit azóta is figyelemmel kisérjük és örülünk uj győzelmeiknek. A Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság népei ugyanazon az uton járnak és ezért a szocializmus épitésének sikerei egyik országban nagy jelentőséggel birnak a másik ország számára is. Népeink legjobbjai már a multban is felismerték a magyar és a román nép összefogásának szükségességét, a barátság szálai azonban soha sem voltak olyan megalapozottak, mint ma, amikor a két népet a szocialista jelen és a kommunista jövő köti össze. E barátság elmélyitésével hozzájárulunk a szocialista tábor egységének erősitéséhez s ezzel a szocializmus ügyének erősödéséhez az egész világon. E nagy család tagjait megbonthatatlan kötelékek egyesitik, a szocializmus, a kommunizmus ügye, a béke védelmének ügye. Az imperializmus éppen olyan ellensége a magyar népnek, mint a román népnek, ezért lépünk fel egységesen mi, magyarok és románok is és a szocialista tábor valamennyi népe, amikor a béke ügyének védelméről van szó. A közelmultban a Varsói Szerződéshez tartozó országok kommunista és munkáspártjai központi bizottságainak első titkárai értekezletükön egyetértettek abban, hogy véget kell vetni a német kérdésben kialakult rendellenes helyzetnek és itt az ideje, hogy 16 évvel a második világháboru után megkössük Németországgal a békeszerződést. Meg kell oldanunk ezt a minden nép számára életbevágóan fontos problémát, a má-

(Folytatása a III-ik oldalon)

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde a Budapestre való megérkezéskor

Kedves Kádár elvtárs!

Kedves Dobi elvtárs!

Kedves Münnich elvtárs!

Kedves elvtársak és barátaink, Budapest lakosai!

Szép fővárosukba érkezvén, engedjék meg, hogy párt- és kormányküldöttségünk nevében szivből köszönetet mondjak a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormánynak az országukba szóló meghivásért, a meleg fogadtatásért és egyben átadjam Önöknek és az egész magyar népnek a román nép forró üdvözletét.

Örömünkre szolgál, hogy e látogatás során alkalmunk lesz közvetlenül megismerni a Magyar Szocialista Munkáspárt vezette testvéri magyar nép kimagasló eredményeit a gazdasági és társadalmi-kulturális épitésben, anyagi és szellemi jólétének megteremtésében.

A román nép testvéri érzelmekkel viseltetik a magyar nép iránt és nagyra értékeli államaink és pártjaink tartós barátságát és gyümölcsöző együttműködését.

A szocialista államok nagy családjának soraiban vállvetve haladva, közös törekvésektől, a szocializmus felépitésének nemes eszméitől lelkesitve, népeink, a mindent legyőző marxi-lenini tanoktól vezérelt, kipróbált pártjaink vezetésével ujabb nagyszerü sikereket érnek majd el a szocializmus ragyogó épületének felépitésében, a boldog élet és a jólét megteremtésében.

Pártjaink és kormányaink testvéri együttműködési és kölcsönös segitségnyujtási kapcsolatalk szüntelen fejlesztésével jelentősen előmozditják a hatalmas szocialista tábor egységének és összeforrottságának további erősödését.

Országaink a Szovjetunió és a többi szocialista ország oldalán következetesen küzdenek a különböző társadalmi rendszerü országok békés egymás mellett éléséért, a vitás nemzetközi kérdések tárgyalások utján való rendezéséért, az általános és teljes leszerelésért.

A világközvélemény figyelmének homlokterében jelenleg a második világháboru maradványainak és a nyugatnémet revanstörekvéseknek a felszámolása áll, a német békeszerződés megkötése és Nyugat-Berlin demilitarizált szabadvárossá nyilvánitása révén. Mindenben támogatjuk a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság javaslatait ennek az európai és a világbéke sorsa szempontjából létfontosságu problémának a megoldására.

A Román Népköztársaság teljes mértékben helyesli a Szovjetunió kormányának nukleáris fegyverkisérletek végrehajtására vonatkozó nyilatkozatát, mert ezt az intézkedést a szocialista tábor biztonságáról és a béke megóvásáról való gondoskodás tette szükségessé.

A szocializmus és a béke erői legyőzhetetlenek. A háborus bujtogatók agressziv terveit meghiusitva, a szocialista országoknak eltökélt szándékuk, hogy mindent elkövetnek az általános biztonság szavatolásáért, a nemzetközi feszültség enyhitéséért, a népek közötti együttműködés és barátság fejlesztéséért, a világbéke diadaláért.

Kedves elvtársak!

Szilárd meggyőződésünk, hogy hazánk küldöttségének látogatása, az Önökkel folytatandó elvtársi megbeszélések, a dolgozókkal való találkozásaink ismét kifejezésre fogják juttatni a román és a magyar nép megbonthatatlan barátságát, elő fogják mozditani a Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság eredményes együttműködésének fejlődését mindkét nép és a szocialista országok közössége javára.

Éljen a román—magyar barátság!

Éljen a Magyar Szocialista Munkáspárt és Központi Bizottsága, élén Kádár János elvtárssal!

Éljen a hatalmas és legyőzhetetlen szocialista tábor, a béke és a népek függetlenségének zálogai!

Éljen a világbéke!

Látogatás a Magyar NK Elnöki Tanácsa elnökénél

BUDAPEST. (Agerpres).

A Román NK párt- és kormányküldöttsége szeptember 1-én látogatást tett Dobi István elvtársnál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökénél. A parlament épületének bejáratánál diszőrség tisztelgett.

A látogatáson részt vettek a küldöttség tagjai, élükön Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal.

Magyar részről jelen voltak a következő elvtársak: Kádár János, dr. Münnich Ferenc, Kiss Károly, Apró Antal, Kállai Gyula, az MSzMP KB Politikai Bizottságának tagjai, Sik Endre, a Magyar NK külügyminisztere és Némety Béla, a Magyar NK bukaresti nagykövete.

A Magyar NK párt- és államvezetői és a Román NK párt- és kormányküldöttségének tagjai meleg baráti légkörben megbeszélést folytattak.

Országunk dolgozói teljes mértékben helyeslik a Szovjetunió nyilatkozatát

Országunk dolgozói teljes mértékben helyeslik a Szovjetunió nyilatkozatát arról az elhatározásáról, hogy kisérleti robbantásokat hajt végre nukleáris fegyverekkel. A gyárakban és üzemekben, bányákban és építőtelepeken, intézményekben és falvakon a dolgozók kifejezésre juttatják elhatározásukat, hogy rendithetetlenül haladnak a béke és a békés egymás mellett élés politikájának utján és harcolnak a haza szüntelen erősitéséért. Szavakba öntik meggyőződésüket: az az intézkedés, amelyre a Szovjetunió kényszerült, hogy készen álljon ártalmatlanná tenni az imperializmus minden agressziós próbálkozását, teljes mértékben megfelel a népek és a béke érdekeinek.

A bukaresti Augusztus 23 üzemek osztályain és munkahelyeiben a munkaszünetben élénk beszélgetések alakultak ki a sajtóban megjelent nyilatkozattal kapcsolatban. A nehézgéposztályon, egy cementmalom számára készülő nagy gépcsoport mellett munkások és technikusok sereglettek Petre Turcu mérnök köré.

Amikor az ujságokban olvastam, hogy Franciaország folytatja az atomfegyver-kisérleteket — mondotta — arra gondoltam, hogy a francia kormány nem inditotta volna meg ezt az akciót, ha az agressziv NATO-tömbbeli partnerei s elsősorban az USA és Anglia nem támogatják. Az Amerikai Egyesült Államok most neutronbombát akar előállitani és nukleáris robbantásokra készül. Az imperialisták számtalan okot szolgáltattak arra, hogy fokozzuk éberségünket. A szovjet kormány intézkedése, melynek rendeltetése megerősiteni a Szovjetunió és a többi szocialista ország védelmi képességét a nyugati forrófejüek szüntelenül növekvő agresszivitásával szemben, bizalommal tölt el bennünket az iránt, hogy a béke — amelyre oly nagy szükségünk van munkánkhoz és az egyre jobb élet megteremtéséhez — megvédhető.

Üzemünk munkaközössége, akárcsak az egész román nép, fokozott lendülettel munkálkodik a népgazdaság fejlesztésén, hazánk sokoldalu felvirágoztatásán, mivel tudatában van annak, hogy ezzel hozzájárul az egész szocialista tábor megerősitéséhez.

Nagy figyelemmel követtem azokat a béke elleni akciókat, amelyeket az imperialista körök mind gyakrabban hajtottak végre az utóbbi időben — mondotta Gheorghe Grigore, a motorrészleg fiatal esztergályosa. Meggyőződésünk, hogy a Szovjetunió soha sem határozta volna el magát a nukleáris fegyverkisérletek végrehajtására, ha az imperialisták józanságról tesznek tanuságot és elfogadják a nemzetközi légkör megjavitására s az általános és teljes leszerelés megvalósitására irányuló számtalan békés szovjet javaslatot és intézkedést.

Hasonló beszélgetések folytak le a Republica müvek részlegein is. Minden jóhiszemü ember — mondotta Virgil Pod hengerész — megérti, hogy a jelenlegi körülmények között, amikor a NATO katonai tömb, az USA-val az élen, uj világháboru küszöbéig igyekszik sodorni az eseményeket, a szovjet kormánynak jogában áll minden intézkedést megtenni az agresszor kellő visszaverésére. Ez az intézkedés az egész szocialista tábor, az összes békeszerető népek érdekeit szolgálja.

Az üzem különböző osztályain dolgozó számos más vasmunkás, közöttük Dumitru Sulet kovács, Tănase Tudor esztergályos, Tudor Stoica lakatos, a szovjet kormány nyilatkozatát üdvözölve, kifejezte munkaközössége elhatározását, hogy még jobban dolgozik a haza szüntelen erősitéséért.

— Határozott nyilatkozat ez, amely a valóságra döbbent majd számos nyugati forrófejüt — mondotta Petru Duban szerelő a nyilatkozat elolvasása után. Kijelentéséhez csatlakoznak munkatársai is, a Vörös Grivica mühelyek egyik nagy részlegének szerelőmunkásai.

— Nem ülhetünk ölbetett kézzel — tette még hozzá Petru Duban, megosztva gondolatait a körülötte lévőkkel. A Szovjetunió kénytelen volt megtenni ezeket az intézkedéseket a valamennyiünk előtt ismeretes utóbbi események miatt. Provokációk, hisztérikus háborus előkészületek, példátlan fegyverkezés — ezzel válaszoltak az agressziv imperialista körök a Szovjetuniónak a német békeszerződés megkötésével kapcsolatos javaslatára. Az imperialista urak szavakban a nukleáris robbantások beszüntetése mellett vannak, sőt még az általános leszerelést is pártolják, de nem telik el nap anélkül, hogy ne hallanánk a nyugati kormánykörök háborus előkészületeiről. Tudjuk, hogy az USA már huzamosabb idő óta készül a nukleáris kisérletek megkezdésére. Ezért értjük meg tehát nagyon is jól a szovjet kormány elhatározásának szükségességét. Büszkék vagyunk, hogy létezik ilyen óriási erő — a Szovjetunió, amely képes visszaverni minden agresszort és megbüntetni mindazokat akik kezet mernének emelni munkánkra s a szocializmus vivmányaira. A nyilatkozat olvasásakor meggyőzően kiviláglik, hogy annak minden szavából a Szovjetuniónak a béke s a szocialista államok megvédése iránti gondoskodása sugárzik.

— Amint a nyilatkozat is mutatja, természetes, hogy nem volt könnyü ez az elhatározás — szól közbe Ion Marin munkás. Valamennyien tisztában vagyunk azzal, hogy a nukleáris fegyverekkel végzendő szovjet kisérleti robbantások az összes békeszerető népek érdekében történnek, mivel a határozat célja megelőzni egy uj pusztitó világháboru katasztrófáját.

Mindenben helyeseljük ezt a határozatot és szivvel-lélekkel támogatjuk a szovjet kormány szüntelen erőfeszitéseit, amelyek kizárólag a tartós béke megvalósitását szolgálják.

Nagy figyelemmel olvastam el azt a dokumentumot — mondotta Ilie Militaru, a Kirov cipőgyár munkása, az agitátorokkal folytatott beszélgetés során. Népünk megérti, hogy ezt az intézkedést a nyugati hatalmak háborus fenyegetőzésel kényszeritették ki. Teljes meggyőződésünk, hogy a nagy szovjet állam egész technikai-tudományos és morális felkészültsége, amely már annyiszor megnyilvánult — ezuttal is elveszi a kedvét az imperialistáknak attól, hogy ujabb világháboru tüzét lobbantsák fel.

Sporthirado Sporthirado

Szovjet világcsúcs, román győzelem a főiskolai játékok hatodik napján

Csütörtökön került sor Szófiában a Vasil Lewski stadionban a nyári főiskolai játékok atlétikai versenyére. Mindjárt az első napon kitünő világcsucsot jegyeztek fel a versenybirák. Délután 18 óra 34 perckor, több mint negyvenezer néző kitünő lelkesedéssel fogadta a férfiak magasugrásában a rajthoz álló szovjet világcsucstartót. Nos, Valerij Brumel, aki napokkal a főiskolai játékok megkezdése előtt megigérte a szófiai közönségnek, hogy igyekszik uj világcsucsot felállitani, — betartotta szavát, s igéretéhez hiven 225 centiméteres teljesitményével föllállitotta az uj világcsucsot s ezzel egy centiméterrel döntötte meg saját, korábban felállitott világrekordját.

Valerij Brumel 205 centiméternél kezdett. 208 centiméternél már csak ketten maradtak versenyben: Brumel és honfitársa, Kaskarov. Brumel első ugrásra viszi át a 2,11 métert, Kaskarov viszont mindháromszor ledönti a lécet. Ezután a 2,15, majd pedig a 2,20 méteres magasságra került a léc. Ezeket Brumel könnyedén, ismét első ugrásra átvitte. Ezután nagy érdeklődés közepette a szovjet magasugró kérésére a versenybirák 2,25 méteres magasságra helyezték a vékony lécet. Brumel első ugrása nem sikerült, másodszorra is leverte a lécet, de harmadszorra már Brumel átjutott, a léc viszont továbbra is mozdulatlanul állt a magasban. Uj világcsucs! A közönség lelkesedése tetőfokra hágott és percekig tapsolt, éljenzett. Örvendett a nagyszerü teljesitménynek, köszöntötte a győztest és örvendett, mert ismét szemtanuja lehetett egy uj világcsucsnak. Korábban ugyanis Balázs Jolán nagyszerü 192 centiméteres világcsucsának is szemtanuja volt a szófiai közönség.

A második főiskolai bajnokságot ezen a napon a diszkoszvetésben Piatkowski lengyel Európa-csucstartó szerezte meg. 59,15 méter volt legjobb dobása s ezzel aranyérmet szerzett, a szovjet Metsur (54,70 méter) és a román Virgil Manolescu (52,52 méter) előtt. A román atléta eredménye uj országos csucs (a régi csucsot ugyancsak Manolescu tartotta 51,92 méterrel. A női sulydobásban a szovjet Tamara Press megerőltetés nélkül került az első helyre 17,12 méteres legjobb dobásával. Ebben a számban az ezüstérmet huga, Irina Press nyerte 15,63 méteres teljesitménnyel. A harmadik helyre ebben a versenyszámban is román atléta került. Ana Roth 15,59 méteres legjobb dobásával igen értékes bronzérmet szerzett. Az atléták közül egyébként Jurcă és Vámos a 400 méteres gát, illetve 800 méteres sikfutásban nagyszerüen helytálltak és bekerültek az elődöntőbe. A selejtezők és az elődöntők során a legjobb eredményt távolugrásban a szovjet Ter Ovaneszjan érte el 7,64 méteres ugrásával. A 100 méteres előfutamokban a kubai Figuerola eredménye volt a legjobb (10,4 mp.).

★

A csütörtöki napon a román sportolók ismét kitünően szerepeltek: egy aranyérmet és 4 bronzérmet szereztek. Harmadszor került az RNK lobogója a legmagasabb árbocra, harmadszor csendültek fel a Román Népköztársaság állami himnuszának akkordjai a főiskolai játékokon. Ezuttal teniszezőink aratták a győzelmi babért. Női párosban Mina Ilina és Julieta Namian (az aradi teniszkedvelők mindkettőt jól ismerik, hisz a két női teniszező gyakran szerepelt városunkban) a döntőben 6:1, 4:6, 6:3 arányban győzte le a csehszlovák Horcsikova—Strachova párost. Ugyancsak teniszben a román Ion Tiriac a brazil bajnok Ribeiro elleni győzelmével (6:2, 7:5, 6:2) az előkelő harmadik helyen végzett. Ion Tiriac a másik bronzérmet a vegyes párosban Mina Ilinavai szerezte. A román páros a bolgár Csupárov—Csákárová elleni győzelmével szerzett bronzérmet.

★

A román sportolók tehát az eddigiek során három arany-, két ezüst- és nyolc bronzérmet szereztek a főiskolai játékokon és a nemzetek összesitett táblázatán a Szovjetunió és Japán mögött a harmadik helyen állnak.

Százöt választék

Ahol a jövő évi mintakollekció készül

Néhány gép, egy nagy és egy kisebb munkaasztal, székek, nagy — tolóajtóval ellátott szekrény — ez minden butorzata a tágas, világos szobának. S a látogatót, aki ide belép éppen ez, a nagy szekrény, helyesebben annak tartalma érdekli leginkább, hiszen ebben szemetgyönyörködtető dolgokat talál: a Vörös Trikó gyár 1962 évi mintakollekciójának jónéhány darabját...

Keresztes Erzsébet modelltervező mutatta meg és „árulta el" kérésünkre, hogy mik azok az uj termékek, amelyekkel a jövő évben megörvendeztetik a vásárlókat, kicsinyeket és nagyokat egyaránt.

S kezdjük mindjárt a kicsinyek számára készitett kedves, ötletes s praktikus kötszövött holmik bemutatásával. Tesszük ezt azért is, mert Keresztes elvtársnő is ezekkel büszkélkedett elsősorban, láthatólag azért, mert számára is ezek, a bébi- és gyermekholmik a legkedvesebbek a jövő évi kollekcióból.

Jó izlésről, szakmai tudásról, és nem utolsó sorban a gyermekek iránti szeretetről tanuskodnak ezek a ruhácskák.

— Jövőre gyártunk első izben bébiholmit — mondotta Keresztes elvtársnő, majd hozzáfüzte: — Éppen ezért igyekeztünk ujszerü és szép holmikkal bemutatkozni...

Hogy mi az uj a bébimodellekben? Nehéz válaszolni egyetlen mondatban. Uj az, hogy több egészen sajátos modellt készitettek, amilyen eddig egyáltalán nem volt a kereskedelemben. (Ilyenek az ujjas és galléros hálózsákok). Ujszerü kötszövési minták, vagy ahogyan itt mondják uj „kontexturát" alkalmaztak a legtöbb cikknél. S ez, az uj kontextura alkalmazása vonatkozik a nagyobb gyermekek és felnőttek számára gyártott cikkekre is. A már emlitett hálózsákok anyaga például bordás-rollnis szövésmintáju. Egy másik kedves darab, a bébi napozó, anyagának mintája pedig rizskötés.

Több terméknél — igy a bébiholmiknál — az anyag azért is „különleges", mert noha Interloch kötszövőgépen készült, amelyben a Raschell gépnél jóval vékonyabb anyagot készitenek, mégis belül bolyhozott. Ezt, az Interloch-kötszövésü anyagok bolyhozását, az országban először itt oldották meg ujitás alapján, s mondjuk meg: sikerrel.

Nem sorolhatjuk fel a kollekcióban szereplő összes bébiholmit. Hogy teljesebb legyen a kép még el kell mondanunk: az uj termékek szinösszeállitása is szép. Uralkodó a halvány pasztellszin, a fehér, élénk piros és a szilvakék. S még valami: ugyszólván valamennyi bébiholmira, a ruhácska zsebére vagy gallérjára — figurális vagy virághimzés kerül. Ezt ujabban ugy oldják meg, hogy a kézi himzés helyett — amely igen sok hosszadalmas munkát igényel — a figurákat, (például állatokat — vagy virágdiszitést) géppel himezik külön anyagra, szorosan egymás mellé, azután kivágják azt és felvarrják a már kész ruhácskákra.

A nagyobb gyermekeknek — 7—11 évig — sok uj modellü bluzt, kardigánt, melegitőt és pulovert, a lányoknak, de egyben a nőknek is csipkés mintáju bluzt készitettek a kollekcióban. A kardigánok különlegessége — gyermekeknél is, felnőtteknél is — a csikos vagy bordás minta. De van itt egyszinü kardigán is, amelynek viszont szövésmintája uj. A női csipkebluzoknál pedig az az ujdonság, hogy — a kereskedelmi egységek ötletére, tehát a vásárlók kérésére — ezeket többnyire háromnegyedes ujjuakra gyártják majd.

S a férfiak sem „mostohák". számukra a többi között a jövő évi kollekcióban szerepel például különféle lyukacsos nyári ingmodell, azután 50 százalékos gyapju huzózáras pulover, több uj modellü gyapjusál és igy tovább. Az 1962-es kollekció még nincs véglegesitve és egyre ujabb ötletek merülnek fel és igy ujabb modellek „születnek". A napokban például ujabb „különlegességek" készültek el. Ilyenek például a uj kötszövött mintáju, Interloch gépen készült anyagból összeállitott izléses férfi sportingek.

S igy folytathatnánk még sokáig a Vörös Trikó gyár 1962 évi mintakollekciójának bemutatását, hiszen valamennyi mintadarab megérdemelné azt. „Izelitőnek" legyen elegendő ennyi s még talán csak azt mondjuk el, hogy összesen 47 uj modellel kivánják bővíteni jövő évi mintakollekciójukat és igy gyártmányaik választékának száma nem kevesebb mint 105-re emelkedik majd.

—ó—s

Az aradi CFR vagonellenőrző részlegének egyik élmunkása Florea Logofătu kommunista ellenőrző lakatos. Hozzáértéséért és a feladatok teljesitésében mutatott lelkiismeretességéért rábizták az utasszállitó vonat-szerelvényeket ellenőrző egyik komplex csoport vezetését. Az általa vezetett munkaközösség kifogástalan tevékenysége a legjobb bizonyitéka Logofătu elvtárs hozzáértésének és lelkes munkájának.

Hétvégi sportműsor

Kosárlabda

Az A-osztályért folyó zónamérkőzések utolsó szakaszokhoz érkeztek. A Constructorul csoportjában az utolsó forduló előtt, az első helyen áll, egy vereséggel. Őt követi a táblázaton a craiovai csapat két vereséggel, de jobb kosáraránnyal. Nos, vasárnap reggel 9 órakor az aradi együttes hazai pályán látja vendégül craiovai ellenfelét. Ha győz a Constructorul, akkor megnyerte a csoportbajnokságot, viszont ha kikap, akkor jobb kosáraránnyal és egyforma pontaránnyal a craiovai kerülnek az élre. Tehát a Constructorulnak minden áron győznie kell ahhoz, hogy a zónaközi döntőre minősüljön. A mérkőzésre vasárnap reggel 9 órakor, a Constructorul marosparti pályáján kerül sor.

Labdarugás

A-osztályu csapatunk Temesvárt vendégszerepel s ellenfele az egyetemisták jóképességü csapata lesz. A vagongyárlak a B-osztályu bajnokság első mérkőzését Nagybányán játsszák. Aradon a CFR vasárnap délután 5 órakor az Arlesult látja vendégül a CFR stadionban. Ma délután az ICA pályán a tartományi bajnokság második fordulója keretében helyi rangadót viv a Teba az ICA-val. A mérkőzésre ma délután fél 5 órakor kerül sor az ICA pályán.

Milyen idő várható?

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, szeptember 2-án szép idő, változó felhőzettel. Hőmérsékleti értékek nappal 24—29, éjjel pedig 8—13 fok között. Gyenge déli, dél-nyugati szél.

A szatmári Állami Magyar Színház vendégjátékáról

A szatmári szinház minden évben, országos turnéja során városunkba is ellátogat. Müsorán ezuttal három szinpadi mü szerepelt, amely különböző korok és társadalmi rendszerek életformájával, embereivel ismertette meg a nézőt.

Alexej Arbuzov: Irkutszki történet

Mint a kérdésben legilletékesebbnek, adjuk át mindenekelőtt a szót a szerzőnek, aki a többi között ezeket irja drámájának keletkezéséről: „...sokat foglalkoztatott a Viktorhoz hasonló fiatalemberek sorsa, akik könnyedén élik le életük egy részét, semmit sem vesznek komolyan, érzelmeik nem jelentenek kérdést számukra s csak később, amikor már nagyon késő, veszik észre, hogy észrevétlenül mentek el olyan nagy és mély érzések mellett, amelyek be tudták volna tölteni egész életüket".

Már ennyi is elég lenne ahhoz, hogy tanulságokban gazdag mü szülessék a kiváló szovjet szerző tollából. De Arbuzov nem szükitette le drámáját e kérdés boncolgatására. A szovjet emberekre, akiket a legmagasztosabb emberi eszmék lelkesitenek, éppen az jellemző, hogy a legválságosabb helyzetekben is megállják helyüket. Mellettük van a közösség, az egész társadalom, amely nem hagyja magára az egyént az élet nehéz helyzeteiben. A kommunista társadalom erkölcsi erejének, felsőbbrendüségének a bizonyitéka ez. Arbuzov sok cselekményszálból összefonódó drámája nagyszerüen érzékelteti ezt. És még valamit. Azt, hogy az élet csak ugy lehet teljes, ha a munka, az alkotás központi helyet kap benne. Csak az egész társadalom érdekeit, javát szolgáló munkával való teljes azonosulás segithet át a nehézségeken, gyógyithatja be a lélek sebeit.

A darab sajátos felépitése nem könnyü feladat elé állitotta Farkas Istvánt, a rendezőt. Mégis sikerült neki törtelenül érvényre juttatnia a mü mondanivalóját, hiteles légkört teremtenie. Ebben nagy érdeme van a szereplőgárdának is. A szokatlan, ujszerü szinpadi megoldások nem öncéluak a darabban és az ő játékukban sem váltak eredetieskedéssé. A rendező és a szinészek egyaránt gondosan ügyeltek arra, hogy az uj szinpadi eljárások ne tolakodjanak előtérbe, hanem a mondanivaló minél meggyőzőbb tolmácsolását szolgálják. A lélektani hitelesség, a különböző felkészültségü és hangulatu helyzetekből való átmenet bizony nem könnyü szinészi feladat. A szatmári művészek azonban kitünően megbirkóztak vele. Válja utja a könnyelmü, felszines, erkölcsileg fedhető élettől az öntudatosodásig Elekes Emma játékában rendkivül meggyőző és mélységesen emberi. Könnyed, természetes alakitása a Válja egyéniségével való teljes azonosulásból fakad. A szavak, mozdulatok forrása mindig a lélek legmélyéről ered. Csiki András Szergeje a maga egyszerüségében, nemeslelküségében tárja elénk a fiatal kommunista munkás jellemét. Acs Alajos is rendkivül elhihetően építi fel Viktor egyéniségét, átalakulását a felszines életszemlélettől a vivódó magáradóbbenésig. Török István Jegorovicsában (Bátyó) harmonikusan illeszkedik egymáshoz az erélyesség, határozottság és a csupasziv gyöngédség. Nyiredi Piroska (Larissza), Boér Ferenc (Rodik), Tompa Attila (Denisz), Soós Angela (Denisz felesége), Kőllő Béla (Lapcsenko) kisebb szerepükben is szines, emlékezetes alakitást nyujtottak.

Al. Voitin: Emberek, akik hallgatnak

„Egy eszméjért ömlött a vérük,
s egy uj világ volt a vezérük,
katonájuk minden szegény,
a zászlójuk — mely harcukról hirt ad —
pár lázadó, rongyos papirlap,
s a riadójuk a remény".

mondja a költő a névtelen hősökről, a párt hü katonáiról, akik az elnyomatás sötét éveiben nálunk is ébren tartották az emberi lelkiismeretet és példájukkal másokat is harcra mozgósitottak a szabadság, az igazság győzelméért.

Róluk szól Al. Voitin drámája is, nekik állit emléket. Nem fordulatos a cselekménye, nem követik egymást váratlan helyzetek — egyetlen éjszaka eseményei peregnek le előttünk a sziguranca börtönében és egyik irodájában. Mégis feszültségtől izzik a légkör, hisz két világ szegül egymásnak. Egyik oldalon állnak azok, akik fondorlattal, megfélemlitéssel, erőszakkal akarják elnémitani az igazság hangját, a másik oldalon pedig a névtelen hősök, akiket sem börtön, sem kinzás nem kényszerithet térdre.

1948-at irunk. Az elnyomók és kiszolgálóik érzik közeledő vesztüket. Titkos nyomda működik a városban, a párt röpcédulákon ellenállásra szólitja fel az egyszerü embereket. És megindul a dühödt hajsza a nyomda felkutatására. Kommunistákat és pártonkivülieket tartóztatnak le s akarnak szóra kényszeriteni. Casapu sziguranca felügyelő ravaszsága, Spiru sziguranca főnök és pribékjeinek állati kegyetlensége sem töri meg a kommunista Axinte vasuti munkás és Rada egyetemi hallgató ellenállását. Mi több, a velük egy cellába zárt munkásnő, orvosprofesszor, énekesnő, egyetemi hallgató és zsibárus, akik tudatosan vagy öntudatlanul addig idegenkedtek a politikától, a cselekvő állásfoglalástól, most szolidaritást vállalnak a kommunistákkal. Az itt töltött egyetlen éjszaka feltépi szemükről a hályogot, életük értelmet és célt nyer. A sziguranca börtönében valamennyiüknek „csak" az volt a feladatuk, hogy hallgassanak: a kommunistáknak a titkos nyomdáról, a többieknek a kommunistákról. És valamennyien emberül helyt álltak.

Voitin drámáját a szatmári szinház két fiatal rendezője, Farkas Teréz és Kovács Adám vitte szinre. Első előadásuk mindenképpen biztató kezdet. A szinészi teljesitményről is az elismerés hangján kell szólnunk. Török István Axinteje nem válik egysikuvá, noha a szerep meglehetősen szük keretei nem nyujtanak különösebb lehetőséget a sokoldalu ábrázolásra. Axinte jelenléte kommunista elszántságot, emberi melegséget sugároz. Véső-Bán Anna (Rada) meggyőzően állitja elénk a tüzkeresztségen áteső ifju kommunista rokonszenves alakját. Nyiredi Piroska igen helyesen emeli ki az énekesnő (Flóra) lelkében szunnyadó emberséget. Máriát, a gyermekéért aggódó, osztályhovatartozását a börtönben felismerő textilgyári munkásnőt Tarnói Emilia alakitja őszintén, egyszerüen. Nádal István zsibárusa sokszinü, jellegzetes, aprólékosan kidolgozott figura. Vándor András Banu professzor szerepében tökéletes illuziót kelt, Boér Ferenc egyetemi hallgatója előttünk válik lelkendező ifjuból higgadt gondolkodásu, elszánt, cselekvőkész emberré. Acs Alajos sziguranca felügyelője sima modoru „uriember", aki ész- és érzelmi érvekkel akarja megingatni hitükben a kommunistákat, de alapjábanvéve kegyetlen fenevad. Diószeghy Iván játékában helyesen domboritotta ki Spiru sziguranca főnök jellemének lényegét. Gondolkodás nélkül hajtja végre gazdái parancsát, kegyetlen és érdekhajhász. Cseresnyés Gyula rendőrügynöke mérsékeltebb játékkal hitelesebbé vált volna.

B. Shaw: Pygmalion

A kiváló angol drámairó vigjátékát jól ismerjük. Az aradi szinház is ezzel zárta az elmult évadot. Liza, a kis virágárus-lány különös, tanulságokban gazdag, az üres polgári élet

Vásároljon
— gyapot, gyapju és selyem szőtteseket,
— kötszövöttárut,
— férfi, női és gyermek konfekciót
— mindenféle lábbelit
— különböző rövidárukat és ruhakelléket az
ipari termékeket árusító Helyi Kereskedelmi Szervezet szaküzleteiben

A MOZIKBAN vetitik

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Alba Regia. N. BALCESCU filmszinház: Seiller utca 8. HERBAK JÁNOS filmszinház: Tamango. I. L. CARAGIALE filmszinház: Alomrevü. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Becsüld meg a szerelmet. SOLIDARITATEA filmszinház: Rovere táborfok. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): A szigetvilág halászai. DECEMBER 30 üzemi filmszinház: (szombaton és vasárnap): Anyai szív.

Terjesszd a VÖRÖS LOBOGÓT!

VISZONYLAT A KÜLPOLITIKÁBAN

A szovjet kormány nyilatkozata — a világ közvélemény érdeklődésének homlokterében

Moszkva

A szovjet munkások, kolhozparasztok és értelmiségiek teljes helyeslésseel fogadták a szovjet kormánynak azt az elhatározását, hogy kisérleti robbantásokat végez nukleáris fegyverekkel. Az általános helyeslés az ország városaiban és falvaiban augusztus 31-én megtartott nagygyüléseken és gyüléseken jutott kifejezésre.

A moszkvai 1. számu golyóscsapágy-gyárban Bogomolov munkás felszólalásában hangsulyozta, hogy a Szovjetuniónak a német békeszerződés megkötésével kapcsolatos álláspontja és a haza védelmi képességének megerősitésére foganatositott intézkedései mindenben a szovjet nép elgondolásait és törekvéseit tükrözik.

Hiába erőlködnek a háborural fenyegetőző imperialisták, nem félemlitenek meg bennünket — mondotta.

Pavel Ragozin, Nyizsnyije Tagil-i (Ural) munkás kijelentette: a Szovjetunió Kommunista Pártjának és a szovjet kormánynak el kellett határoznia a Szovjetunió védelmi képességének megerősitését, hogy semmiféle ellenség se törhessen meglepetésszerüen a szovjet emberek életére. Mindenben helyeseljük ezeket az intézkedéseket, a szovjet hadsereg és flotta katonáit pedig felszólitjuk: Legyetek éberek!

A kolhozföldeken végzett munkánkkal erősitjük hazánk hatalmát — hangzik az „Oborona" (Kaluga tartomány) mezőgazdasági artyelben rendezett nagygyülés határozata.

Nagy lelkesedéssel fogadták az SzKP és a szovjet kormány intézkedéseit a Tatár SzSzK kőolajipari munkásai, a kubáni kozákok, a sztálinabadi munkások és tisztviselők, a kamcsatkai katonák, az andizsani (Üzbekisztán) gyapottermesztők.

Szergej Muratov, a nyelvészeti tudományok kandidátusa, aki részt vett a második világháboruban, nagygyülés keretében juttatta kifejezésre a leningrádi egyetemen dolgozó kartársainak gondolatait. Kijelentette, hogy helyesli a párt és a kormány intézkedéseit, amelyek megóvják a szovjet népet és a többi békeszerető országot az agresszorok részéről jövő minden meglepetéstől. Dolgozni és épiteni akarunk és soha sem nyulunk elsőkként fegyverhez — mondotta. De résen kell állnunk, hogy megakadályozzuk az agresszorok esetleges kalandjait. Fegyveres erőinknek mindig készen kell állniuk a harcra és tökéletesitenilük kell a leghatékonyabb fegyvertipusokat.

Számos nagygyülés zajlott le a taskenti textilkombinát gyáraiban is. Mahmudov munkás kijelentette, hogy az ember nem maradhat közömbös néző, amikor Nyugaton szüntelenül folynak a nukleáris fegyverkisérletek előkészületei. A szovjet kormány helyesen járt el, amikor elhatározta, hogy nukleáris fegyverkisérleteket hajt végre.

Párizs

„A Francia KP Politbürója ugy véli, hogy a Szovjetuniónak a béke megóvására foganatositott intézkedései teljesen megalapozottak, tekintettel a militaristák agressziv politikájára" — hangzik a Francia KP Politbürójának Párizsban közzétett nyilatkozata.

„A Szovjetunió és a többi szocialista ország békés javaslataira és akcióira, amelyek a nemzetközi feszültség enyhitését, az általános leszerelést és a vitás kérdések békés megoldását szolgálják — hangzik a nyilatkozat — az imperialisták tulhajszolt fegyverkezéssel és a tárgyalások utján történő megegyezés visszautasitásával válaszoltak".

A nyilatkozat rámutat, hogy a francia kormány a nukleáris kisérletek beszüntetésének teljes semmibe vevésével több atomkisérletet hajtott végre a Szaharában, amivel sulyos felelősséget vállalt magára a világ előtt.

A nyugati hatalmak — hangzik a nyilatkozat — bátoritják Németország bonni militaristáit. Nem hajlandók aláirni a békeszerződést a két német állammal és nem akarják normalizálni a nyugat-berlini helyzetet. Fenyegetik a Német DK-t és a többi szocialista országot.

Tekintettel arra a sulyos veszélyre, amellyel ez a politika a népek biztonságát és a világbékét fenyegeti, a Szovjetunió elhatározta, hogy védelmi intézkedéseket foganatosit és egyebek között ismét hozzálát a nukleáris fegyverkisérletekhez. Az intézkedések célja figyelmeztetni az esetleges agresszort s garantálni Európa és az egész világ békéjét.

A francia népnek még erélyesebben kell hallatnia szavát, hogy kényszeritse a gaulleista kormányt: mondjon le a bonni revansistákkal való szövetségről és az agressziv politikáról.

A nyilatkozat hangsulyozza: a kommunisták minden erőfeszitést megtesznek, hogy egyesitsék az ország és az egész világ biztonságának ügyéhez hü összes franciákat.

Szófia

Amint a BTA hirügynökség jelenti, a bolgár dolgozók helyeslik a nukleáris fegyverkisérletek végrehajtására vonatkozó szovjet kormánynyilatkozatot. A munkások és parasztok, az egész bolgár közvélemény kifejezi meggyőződését, miszerint ez a határozat kizárólag abból az óhajból fakadt, hogy meggátolják az agresszorokat az uj világháboru tüzének fellobbantásában. A bolgár dolgozók egyöntetüen magukévá teszik a Szovjetuniónak e határozatát s kijelentik, hogy ez logikus és elkerülhetetlen lépés volt egy olyan időpontban, amikor a nyugati imperialisták kardjukat csörtetik.

Mi reméljük — mondotta Stefan Hrisztov, a „Georgi Dimitrov" gépgyártó üzem hegesztője, hogy a Szovjetunió által foganatositott erélyes békevédelmi intézkedések észre fogják téritení az imperialistákat, ráébresztik őket arra, hogy nem üzhetnek veszélyes játékot a népek sorsával.

Ulan Bator

Mongólia egész területén nagygyüléseken támogatják a szovjet kormánynak a honvédelmi kapacitás megerősitésére, a béke megóvására és az agresszorok megfékezésére hozott intézkedéseit.

A Szovjetunió állandó erőfeszitéseket tesz az egész világ békéjének megvédésére — jelentette ki B. Sirendib, a Mongol NK Tudományos Akadémiájának elnöke. — Az imperialista országok — hangsulyozta — az utóbbi időben nyiltan háborura készülődnek. A szovjet kormánynak a kisérleti nukleáris robbantások végrehajtására vonatkozó elhatározását kizárólag az a törekvés diktálta, hogy gondoskodjék az ország védelméről és megmentse az egész emberiséget egy ujabb háboru veszélyétől. A szovjet emberek és a világ minden táján élő barátaik egyöntetüen helyeslik ezeket az intézkedéseket.

Peking

Kina kormánya és népe szilárdan támogatja a Szovjetunió kormányának elhatározását, hogy kisérleti robbantásokat hajt végre nukleáris fegyverrel — hangsulyozza a Kinai Népköztársaság kormánya augusztus 31-én közzétett nyilatkozatában. — A kinai kormány véleménye szerint — hangzik a nyilatkozat —, a szovjet kormánynak ez az elhatározása alkalmas arra, hogy a háborus uszitókat rádöbbentse a valóságra és ugyanakkor hatalmas lelkesitő erő mindazon népek számára, amelyek a világbéke ügyéért küzdenek. A Szovjetunió elhatározása, hogy kisérleti robbantásokat hajt végre nukleáris fegyverrel, valamint az, hogy az összes szocialista országok egyhangulag támogatják ezt az akciót, nemcsak a szocialista tábor szoros összetartását és a világbéke megvédésére irányuló eltökéltségét bizonyitja, hanem ugyanakkor kimutatja a szocialista tábor óriási erejét is, amely elegendő ahhoz, hogy elejét vegye az imperialisták katonai kalandjainak.

A kinai kormány ünnepélyesen kijelenti, hogy Kina kormánya és népe, a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal, az egész világ békeszerető országaival és népeivel együtt ezentul is mindvégig küzdeni fog az általános leszerelés végleges megvalósitásáért, a nukleáris fegyver betiltásáért, az agressziv háboru ellen és a világ békéjének megvédéséért.

Havanna

A szovjet kormánynak a Szovjetunió biztonsága megerősitése érdekében foganatositott intézkedéseit Havannában helyes és ésszerü lépésnek tekintik, amelynek célja észre téritení a háborus gyujtogatókat. A kubai lapok és rádióállomások ismertették a szovjet dokumentumok teljes szövegét.

A Szovjetunió — irja szerkesztőségi cikkében a Revolucion — szilárd és jogos álláspontra helyezkedik, amely megfelel a csodálatos jövő felé lendületesen tartó hatalmas állam politikájának. „A Szovjetunió — irja a továbbiakban a lap — nem akar háborut. Békére van szüksége a kommunista társadalom épitéséhez".

„Teljesen nyilvánvaló, hogy a Szovjetunió intézkedései megfelelnek valamennyi nép érdekének, a béke érdekeinek" — hangsulyozza szerkesztőségi cikkében a Mundo cimü lap.

Prága

Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságához, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányához, a Szovjetunió nagykövetségéhez és a Szakszervezetek Központi Tanácsához augusztus 31-én tömegesen érkeztek a levelek és határozatok az ország minden részéből, amelyekben a dolgozók helyeslik a Szovjetuniónak a nukleáris fegyverkisérletekre vonatkozó elhatározását. A Cetka hirügynökség a fenti hirt továbbitva hozzáfüzi, hogy a köztársaság számos vállalatában megvitatták a szovjet kormány nyilatkozatát.

A prágai „Tesla-Globetin" üzem munkásai és tisztviselői határozatukban rámutatnak: „A Szovjetuniónak erős fegyverrel kell rendelkeznie, mivel a fasizmust mindeddig nem számolták fel s ujra felgyujthatja a világháboru tüzét".

Bonn

A szovjet kormánynak azon elhatározása, hogy az imperialista országok nyilt háborus fenyegetőzései miatt kisérleti robbantásokat hajt végre atomfegyverrel, zürzavart és ingerültséget váltott ki Bonnban. Nyomban működésbe helyezték az egész nyugatnémet propaganda-gépezetet, hogy meghamisitsák a Szovjetunió e lépésének igazi értelmét, amelyet a béke megőrzéséről való gondoskodás követelt meg.

Bonn ürügyként igyekszik felhasználni a szovjet kormány elhatározását a háborus pszichózis további szitására és a fegyverkezési hajsza fokozását követeli.

formát pellengérre állitó története azonban semmit sem veszitett vonzóerejéből.

Az előadás Tompa Miklós állami dijas, az RNK müvészetének érdemes mestere és Farkas István rendezésében felragyogtatta Shaw merészhangu, lényegre tapintó humorának minden értékét. A színészek elmélyült játékkal, alaposan átgondolt, jól megformált tipusoknak adtak életet. Mindenekelőtt Elekes Emma Lizája tartozik a legsikerültebb alakitások közé. A müvésznő ezuttal is beigazolta, hogy kitünő jellemszinész. Csiki András otthonosan mozgott Higgins tanár szerepében és sok ötlettel tette emlékezetessé ezt a jellegzetesen Shaw-i figurát. Doolittle póriassága és eszessége remekül érvényesült Török István játékában. Földesi Ilona Higginsnéja az üres külsőségekbe merevedett angol felső tizezer egyik jellegzetes, de azért nem egysikuan megformált tipusa. Nádai István Pickering ezredese kifogástalan gentleman, maga a megtestesült udvariasság és jómodor — mégis kissé talán elmosódott. Tarnói Emilia (Eynsford Hillné), Soós Angela (Klára, a lánya), Ács Alajos Freddy, a fia) és Nagy Iza (Pearcené) rövidebb lélegzetü szerepükben igazi müvészi erényeket csillogtattak és erőteljes színekkel megrajzolt alakokat keltettek életre.

★

A szatmári Állami Magyar Szinház hétnapos aradi vendégszereplése során méltán érdemelte ki a közönség elismerését. Reméljük, hogy még az uj évad befejezése előtt ismét viszontláthatjuk az együttest városunk szinpadán.

Farkas Tibor

J. Bernal:

Szorgalmazni kell az azonnali legmagasabb szintű tárgyalásokat

John Bernal professzor, a Béke-Világtanács Elnökségének ügyvezető elnöke augusztus 31-én nyilatkozatot tett közzé a szovjet kormánynak nukleáris kisérletek végrehajtására vonatkozó határozatáról. Bernal kiemeli a nemzetközi helyzet sulyosságát, amire a Béke-Világtanács több izben is felhivta a figyelmet.

Ez az elhatározás — jelentette ki J. Bernal — annak a következménye, hogy az egyik fél számtalanszor próbált erőszakkal való fenyegetőzéssel válaszolni tárgyalások utján megoldható politikai javaslatokra. Ezért a közvetlen felelősség azokra hárul, akik szavakban szüntelenül a Berlinnel kapcsolatos tárgyalások elvét magasztalták, de mindeddig a háborus előkészületek fokozásával válaszoltak a két német állammal való békeszerződés megkötésére vonatkozó szovjet javaslatokra. A NATO-hatalmak az utóbbi hónapokban aggasztóan fokozták nukleáris háborus előkészületeiket.

A Béke-Világtanács — folytatta J. Bernal — következetesen harcolt a nukleáris fegyverek gyártása és kikisérletezése ellen. A Béke-Világtanács továbbra is határozottan ellenzi ezt a fegyvert.

Egy Berlin miatti háboru megelőzése továbbra is a világ békehiveinek legfontosabb és legsürgősebb feladata. Szorgalmazniuk kell az azonnali legmagasabb szintü tárgyalásokat, amelyeknek a két Németországgal való békés rendezéshez kell vezetniük, szavatolva a nyugat-berlini lakosság törvényes érdekeit.

Itt az ideje, hogy a béke megmentésére törekvők arra mozgositsák mindazokat, akik eddig közömbösek voltak, vagy félre álltak, hogy ezután határozott erőfeszitéseket tegyenek és megmutassák: nem az atomhalál, hanem a népek életakarata fog diadalmaskodni.

Folytatódnak a „kongói ENSz-műveletek"

STANLEYVILLE (Agerpres). TASZSZ:

Az ENSz-csapatok provokációs akciói miatt Stanleyvilleben továbbra is feszült a helyzet. Augusztus 30-án ujabb ENSz-csapatokat hozó öt repülőgép érkezett Stanleyvillebe. Az egyik repülőgép néhány könnyü tankot szállitott.

Az ENSz-csapatok tankjai tüntetően végigvonultak a város utcáin. Noha a kongói nemzeti hadsereg katonái és a Stanleyvillei civil lakosság semmiféle ellenséges akciókat nem hajt végre, a város utcáin hemzsegnek a hadikészültségben lévő ENSz-katonákkal megrakott gépkocsik. A „kéksisakosok" a város egyes pontjain, a főbb utcák kereszteződéseinél aknavetőkkel és gépfegyverekkel felszerelt hadállásokat létesitettek. A provokációk folytatódnak.

Az ENSz-csapatok provokációs akciói augusztus 29-én a város csaknem valamennyi intézményében meggátolták a normális tevékenységet. A kongói helyi hatóságok kénytelenek külön felhivásban felkérni a város lakosságát, hogy őrizze meg nyugalmát és folytassa munkáját.

A lakosság és a Stanleyvillei közéleti személyiségek kinyilvánitják mélységes felháborodásukat a „kongói ENSz-müveletek" vezetőinek provokációs akciói miatt.

A Román NK párt- és kormányküldöttségének látogatása a Magyar NK-ban

Ebéd párt- és kormányküldöttségünk tiszteletére

BUDAPEST. (Agerpres).

Szeptember 1-én, az Országház épületében Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke ebédet adott a Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének tiszteletére. Az ebéden részt vett Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és a küldöttség többi tagja.

Magyar részről a következő elvtársak vettek részt az ebéden: Kádár János, dr. Münnich Ferenc, Apró Antal, Kállai Gyula, Kiss Károly, Nemes Dezső, Gáspár Sándor és Szirmai István, valamint a magyar társadalmi és kulturális élet kiemelkedő személyiségei.

Az ebéden Dobi István és Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs pohárköszöntőt mondott.

Dobi István elvtárs pohárköszöntője

Kedves Gheorghiu-Dej elvtárs!

Kedves Maurer elvtárs!

Kedves elvtársak!

Tisztelt vendégeink!

Őszinte örömmel és meleg szeretettel köszöntöm Önöket magyarországi látogatásuk alkalmával. Látogatásuk tovább erősiti azt a barátságot, amely népeink között az elmult 15 évben megszilárdult.

Népeink életének sorsfordulója volt a felszabadulás a kapitalista rend, a gyülölt fasiszta elnyomás alól. A felszabadulás tette lehetővé népeink számára, hogy kezükbe vegyék sorsuk alakitását. A hatalomra került munkásosztály mind a testvéri Romániában, mind a mi hazánkban a marxizmus-leninizmus tanitásai alapján kezdett hozzá az uj társadalmi rend felépitéséhez. Ez tette lehetővé azokat a nagyszerü eredményeket, amelyeket a szocializmus alapjainak lerakásában elértünk. Az elmaradott agrár Magyarországból ipari ország lett, amelynek szocialista ipara ma már négyszer annyit termel, mint amennyi a husz év előtti ipari termelés volt. Az utóbbi években szocialista alapokon átszerveztük mezőgazdaságunk termelését. Megteremtettük tehát további sikereink gazdasági és politikai alapját.

Hasonló hatalmas fejlődésnek lehettünk tanui a testvéri Román Népköztársaságban is. Ismerjük nagyszerü munkahőstetteiket. A Román Népköztársaság ipari termelése 1960-ban ötszöröse volt az 1938. évinek. Modern gépipart, kohászati és vegyipart teremtettek szép és gazdag hazájukban. Ebben az évben is tulteljesitették ipari terveiket, lényegében befejezték a mezőgazdaság szocialista átszervezését.

Őszintén örülünk e nagyszerü eredményeknek. Országaink csak azért tudtak ily nagyot és maradandót alkotni, mert erőiket megsokszorozta a szocialista tábor népeinek összefogása, a Szovjetunió baráti segitsége, gazdag tapasztalatainak alkotó felhasználása, népeinket e táborban a közös cél, a közös érdek, a közös eszmei alap füzi össze. A szocialista utra lépett magyarok, románok, németek, kinaiak és más népek nemzeti érdekei azonosak az egész szocialista tábor érdekeivel. S ez: emelni népeink jólétét, biztositani boldogságát, békéjét, győzelemre vinni a kommunizmus ügyét. Ezért valljuk, hogy örömeink és gondjaink közösek.

Kedves elvtársak,

Amióta mindkét országban a párt vezette dolgozó nép vette kezébe a hatalmat, a nemzeti önzést az igazi testvéri barátság, a kölcsönös segélynyujtás érzése váltotta fel. A kizsákmányoló uri osztályok, a nemzetközi imperializmus többé nem tud szembeállitani bennünket. Barátságunk, összefogásunk legyőzhetetlenné tesz bennünket.

Drága vendégeink,

Kérjük, nézzenek szét hazánkban, ismerkedjenek meg népünk munkájával, dolgos hétköznapjaival. Látni fogják, milyen szeretettel fogadja egész népünk szomszédunk és barátunk, a román nép képviselőit. Láthatják majd azt is, hogy vannak még gondjaink, de ezeket szorgos munkával, baráti együttmüködéssel leküzdjük.

Engedjék meg, hogy további országépitő munkájukhoz sok sikert, nagy eredményeket kivánjak.

Emelem poharam a tehetséges és munkaszerető román népre és vezető erejére, a Román Munkáspártra, Gheorghiu-Dej elvtárs egészségére, népeink megbonthatatlan örök barátságára.

Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs pohárköszöntője

Kedves elvtársak és barátaim!

Meleg köszönetet mondok Dobi elvtársnak azokért a baráti, elvtársi rokonszenvtől áthatott szavakért, amelyekkel itt a román népet, pártunkat és kormányunkat illette.

A fogadtatásunkat jellemző testvéri szivélyességben a román és a magyar népet egymáshoz füző megbonthatatlan barátság érzelmeinek megnyilvánulását látjuk.

Hazánk dolgozói élénk érdeklődéssel és őszinte örömmel szemlélik a magyar nép hatékony, eredményes munkáját, azokat a jelentős sikereket, amelyeket a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével a szocializmus épitésében ért el.

A szocialista országok párt- és államvezetőinek találkozásai rendkivül fontosak az egyes országok eredményeinek jobb megismerése, a testvéri pártok közötti tapasztalatcsere szempontjából.

Kétségtelen, hogy sorra kerülő véleményeserénk, megbeszéléseink hozzájárulnak országaink és népeink barátságának és együttmüködésének további erősödéséhez, lehetővé teszik, hogy ezuttal is megnyilatkozzék nézetazonosságunk a békeharc, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom minden időszerü kérdésében.

Országaink pártjai és kormányai, a Szovjetunióval, a többi szocialista országgal együtt, külpolitikájukban kitartóan küzdenek az összes országokkal való békés egymás mellett élésért tekintet nélkül ezek társadalmi és politikai rendszerére, kitartóan küzdenek az imperializmus agressziv ténykedéseinek meghiusitásáért, a diplomáciai kapcsolatok, a kereskedelem és a kulturális összeköttetések kibővitéséért minden állammal, a nemzetközi feszültség forrásainak felszámolásáért a tartós béke biztositása érdekében.

Ezidő szerint a világbéke megszilárditására a legfontosabb lépés a második világháboru maradványainak felszámolása azon javaslatok valóra váltása révén, amelyeket a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság terjesztett elő a német békeszerződés megkötésére és Nyugat-Berlin demilitarizált szabadvárossá nyilvánitására.

Mialatt a szocialista államok következetes erőfeszitéseket tesznek a német békeszerződés kérdésének tárgyalások utján történő megoldásáért, a nyugati hatalmak ujabb csapatokat küldenek a Német Szövetségi Köztársaságba, fokozzák a nemzetközi feszültséget, szitják a háborus hisztériát, fenyegetésekkel illetik a szocialista országokat.

De az erőszakkal való fenyegetőzéssel nem lehet megfélemliteni a szocialista országokat. Az a közlemény, amelyet a Varsói Szerződésben részvevő országok kommunista és munkáspártjai Központi Bizottságainak első titkárai tanácskozásukról kiadtak, félreérthetetlenül leszögezte: amennyiben a nyugati hatalmak továbbra is ragaszkodnak negativ álláspontjukhoz, a szocialista országoknak feltett szándéka, hogy ez év végéig megkötik a békeszerződést a Német Demokratikus Köztársasággal.

Nemrég közzétették a szovjet kormány nyilatkozatát arra az elhatározásra vonatkozólag, hogy ujrakezdi a nukleáris fegyverkisérleteket. Pártunk, kormányunk és népünk mindenben támogatja ezt az intézkedést, azzal a meggyőződéssel, hogy ezt az összes országok népei helyesen értelmezik, olyan bölcs és szükségszerü lépésnek tekintik, amelynek célja megfékezni az atomőrület megszállottjait, elháritani egy ujabb pusztitó háboru katasztrófáját és biztositani a béke fenntartását. Világszerte ismeretes, milyen kitartó erőfeszitéseket tesz a Szovjetunió, Magyarország, Románia és a többi szocialista ország azért, hogy a leszereléssel kapcsolatos viták után végre reális előrehaladás történjen ebben a kérdésben, ismeretesek ez országoknak fegyveres erőik állományа csökkentésére hozott konkrét intézkedései, a Szovjetunió csaknem három és fél évvel ezelőtt tett egyoldalu kezdeményezése a nukleáris fegyverkisérletek megszüntetésére.

Ezekre az intézkedésekre a nyugati hatalmak azzal válaszoltak, hogy növelték katonai kiadásaikat, fokozták a fegyverkezési hajszát, Franciaország pedig atomrobbantásokat hajtott végre. Mindezt szem előtt tartva a Szovjetunió, a szocialista országok szükségesnek vélik olyan intézkedések foganatositását, amelyek bárkinek elveszik a kedvét attól, hogy kezet emeljen a népek biztonságára, a világbékére.

Amint a szovjet kormány nyilatkozata rámutat, a háboru elháritásának leghatékonyabb eszköze — az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szovjet javaslat valóra váltása. Országaink a Varsói Szerződés szervezetének keretében szüntelenül növelik védelmi képességüket s a többi szocialista testvéri országgal vállvetve, tovább küzdenek a szigoru nemzetközi ellenőrzéssel egybekapcsolt teljes és általános leszerelés megvalósitásáért, valamennyi függőben lévő nemzetközi probléma békés rendezéséért, az összes államok közötti bizalom és békés együttmüködés légkörének meghonosításáért.

Ebben az irányban fejtik ki erőfeszitéseiket szocialista országaink, a szocializmus és a béke egységes és hatalmas tábora.

Engedjék meg, hogy emeljem poharam a szocialista Magyarország felvirágzására, a magyar nép jólétére és boldogságára!

A Magyar Szocialista Munkáspártra és Központi Bizottságára, élén Kádár János elvtárssal!

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsára, élén Dobi István elvtárssal!

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormányra, élén Münnich Ferenc elvtárssal!

A román nép és a magyar nép megbonthatatlan barátságára!

A szocialista tábor összes országainak barátságára és egységére!

A világbékére!

Megkoszorúzták a hősök emlékműveit

A Budapesten tartózkodó román párt- és kormányküldöttség pénteken délután ünnepélyesen megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét a Hősök terén.

A koszoruzási ünnepségen magyar részről részt vett Dobi István, Kádár János, dr. Münnich Ferenc, Kiss Károly, valamint a Külügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium képviselői, a politikai és társadalmi élet számos vezető személyisége. Jelen voltak a budapesti román nagykövetség diplomáciai beosztottjai.

Az emlékmü előtt katonai diszegység sorakozott fel, a zenekar a román és a magyar himnuszt játszotta, majd a román delegáció tagjai Gheorghiu-Dej vezetésével koszorut helyeztek az emlékmüre.

Az ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

Ezután a román és a magyar államférfiak a Budapest melletti rákosligeti temetőben megkoszorusztak a felszabaditásért vivott harcokban elesett román hősök emlékművét.

Ugyancsak a délután folyamán a román vendégek megkoszorusztak a szovjet hősök Szabadság-téri emlékművét.

Az ünnepségen részt vett V. I. Usztyinov, a Szovjetunió budapesti nagykövete és a szovjet nagykövetség más tagjai.

Kádár János elvtárs beszéde

(Folytatás az első oldalról.)

sodik világháboru veszélyes maradványainak felszámolását.

Kedves elvtársak, kedves vendégeink! Barátaink! Őszinte, szivből jövő szeretettel és örömmel fogadjuk Önöket hazánk földjén. Testvéri kézfogásunk itt, Budapesten ismét tovább erősiti a magyar—román barátságot. Bizonyosak vagyunk abban, hogy mostani látogatásuk, megbeszéléseink tovább erősitik pártjaink, országaink kapcsolatait, szocialista együttmüködésünket népeink javára. Kivánom, érezzék magukat nagyon jól látogatásuk minden órájában nálunk, a magyar dolgozó nép szivesen fogadott vendégeiként.

Éljen a román és a magyar nép örök barátsága!

Éljen a szocialista tábor megbonthatatlan egysége!

Éljen a szocializmus és a béke!

ERRŐL-ARRÓL

A legkorszerübb iparág — az atomipar

Az utóbbi években teljesen uj iparág jött létre a Szovjetunióban — az atomipar — irja az Izvesztyijában Vaszilij Jemeljanov, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állami Atomenergia Bizottság elnöke. Jemeljanov hangsulyozta, hogy a szovjet szakemberek maguk teremtették meg az atomipar és a tudományos kutatóintézetek egész bonyolult technikáját. A Szovjetunió korszerü atomipara — irja a cikk szerzője — teljes mértékben biztositani képes az ország védelmét és elősegiteni a legfőbb gazdasági feladat teljesitését — a kommunizmus müszaki-anyagi alapjának megteremtését két évtized alatt.

Jelenleg — hangsulyozza Jemeljanov — atomtengeralattjárók védik a Szovjetunió tengeri határait.

A cikk szerzője megemliti, hogy a voronyezsi és bjelojarszki nagy atomerőmüveken kivül a Szovjetunió segitséget nyujt további két atomerőmü létrehozásában. Ezek közül az egyik, 150.000 kW teljesitménnyel Csehszlovákiában, a másik, 70.000 kW teljesitménnyel az NDK-ban épül.

Jelenleg — irta Jemeljanov — különböző berendezésekkel rendelkezünk, amelyekben a hőközvetitésre vizet, szerves folyadékokat és megolvasztott fémeket használunk. Ezek a berendezések viz-, nehézviz- illetve grafitmoderátorral működnek.

Amint a cikkből kitünik, a gyors neutronokkal működő szovjet reaktor lehetővé teszi a 238-as nem aktiv urán, valamint a thorium átalakitását nukleáris szempontból aktiv plutóniummá és 233-as uránná, ami jelentősen növeli a nukleáris üzemanyagforrások kihasználásának lehetőségét.

Vaszilij Jemeljanov hangsulyozta, hogy a szovjet szakemberek egyik legsürgősebb feladata egy olyan reaktor szerkesztése, amely a közbülső fázisok kiküszöbölésével lehetővé teszi a nukleáris folyamatok során keletkező hőenergia közvetlen átalakitását villamosenergiává.

A Szovjetunióban ma több, mint 2500 kutatóintézet, orvosi és ipari intézmény alkalmaz izotópokat.

Bizvást állithatjuk, hogy az izotópok a népgazdaság valamennyi ágában alkalmazásra találnak. A szovjet ipar ma 300-nál több rádióaktiv és stabil izotópot s ezekből több mint 700 különböző vegyületet és mintegy 900 sugárforrást állit elő.

A cikkiró hangsulyozta, hogy az irányitott termonukleáris folyamatok kérdésével kapcsolatos munkálatok során a müszaki eszközök és a kisérletek gyors lefolytatása egyre fontosabb tényezőkké válnak.

Jemeljanov kifejezte meggyőződését, hogy a szovjet tudósoknak sikerülni fog megoldani az irányitott termonukleáris folyamatok gyakorlati felhasználásának kérdését.

A cikkiró az atomfizika fejlődésére utalva megállapitotta: az antiproton és az antineutron felfedezése az utóbbi években azt mutatja, hogy a nukleáris energia más uton is előállitható, mégpedig a részecskék megsemmisitése révén. Bebizonyosodott, hogy a proton és az antiproton egyesülése nyomán a részecskék tömege maradéktalanul sugárzássá alakul át. Ezt a folyamatot a legnagyobb energiafejlődés jellemzi, amely megközelitőleg ezerszer nagyobb a termonukleáris szintézis során felszabaduló energiánál.

A cikkiró megjegyezte, hogy a Szovjetunióban a következő években ujabb nagy részecskegyorsitókat helyeznek működésbe. Nemrég kezdték meg a legnagyobb ilyen gyorsitó berendezés épitését, fix gyujtóponttal, amely 50—70 milliárd elektron-volt energiát kölcsönöz a protonoknak. Ez a berendezés — hangsulyozza Jemeljanov — még jobban meg fogja szilárditani a szovjet atomfizikai kutatások anyagi alapját.

A legérdekesebb televiziós nyilatkozat

Titov őrnagy válaszolt a nézők kérdéseire

A moszkvai televizióban a napokban German Titov őrnagy, ürhajós pilóta, a Szovjetunió Hőse válaszolt a szovjet állampolgároknak a televiziós studióba beküldött számos kérdésre.

Az ürhajós kijelentette, hogy nincs többé orvosi megfigyelés alatt. Bebizonyosodott, hogy minden életműködésem teljesen normális. A világürben való tartózkodásom semmiféle elváltozást sem idézett elő szervezetemben — mondotta.

Titov hangsulyozta, hogy mélyen bevésődött emlékezetébe a nap, amelyen kinevezték a Vosztok-2 ürhajó parancsnokává. A kozmikus repülés alapos előkészitő munka betetőzése volt — tette hozzá. — A Vosztok-2 indulása előtti napokon nagy lelkesedés hatott át.

Az ürhajós hangsulyozta, hogy történelmi jelentőségü repülésének első pillanatától kezdve biztos volt a sikerben. Amikor a Vosztok-2 távolódni kezdett a Földtől — emlékszik vissza Titov — önkéntelenül felkiáltottam: „Elindultam".

Titov őrnagy megemlitette, hogy amikor az ürhajó elhelyezkedett pályájára, nagyon érdekes volt megfigyelni a Földet az ürhajó ablakain keresztül. Szédületesen változott a kép, hol felhők, hol mezők, hol meg erdőségek látszottak s a változások kaleidoszkópszerüen követték egymást.

Amikor bekövetkezett a sulytalanság állapota — mondotta Titov, ugy éreztem, mintha fejjel lefelé fordultam volna. Nem tudom miért, ugy tünt, mintha az ürhajó fülkéjében lévő készülékek a fejem fölött csüngtek volna.

A világürből nagyon szép látvány a Föld. Mintha kék fénykoszoru venné körül — mondotta Titov. — A legfeltünőbb az ég feketesége és a csillagok rendkivüli ragyogása. A láthatáron a Föld fehér, a légkör pedig kékes szinü. A világürből 17-szer láttam a napfelkeltét. Amikor hajnalodni kezd, először a Földnek csak egy vékony sávja látszik, mint az ujholdhoz hasonló, keskeny, biborvörös sarló.

Titov hangsulyozta, hogy jól elviselte a sulytalanság állapotát, majd elmesélte, hogyan viselkednek a különböző tárgyak ebben az állapotban. Azt akartam — mondotta —, hogy ceruzám mellmagasságban a kezem ügyében legyen. Odatettem és mozdulatlanul ott maradt, noha semmi sem tartotta. A fényképezőgép, amelyet repülés közben használtam, ott volt előttem, anélkül, hogy valamire elhelyeztem volna.

Amint Titov mondotta, reméli, hogy nemsokára mindenki láthatja a világürben felvett fényképeit. Megjegyezte, hogy a többi között lefényképezte a Föld fénykoszoruját, amely nagyon tetszett neki.

A televizió nézői láthatták a Vosztok-2 hajónaplóját, amelybe Titov őrnagy lejegyezte repülés közben végzett megfigyeléseit. Az ürhajós összehasonlitotta a Vosztok-2 repülése közben szerzett élményeit első repüléseinek benyomásaival. Hangsulyozta, hogy az ürhajó csaknem ugyanolyan könnyen kormányozható, mint egy sugárhajtásu repülőgép. A Vosztok-2 bármerre irányitható volt — mondotta az ürhajós.

Titov megemlitette, hogy a repülésre magával vitte 25 fényképét is s ezeket a világürben irta alá. Amikor visszatért a Földre, ezeket a fényképeket a főkonstruktőrnek és a kozmikus repülés előkészitésében közremüködött más személyeknek ajándékozta.

Titov megmutatta a kozmoszban használt ceruzáját, megvilágitásmérőjét és karóráját, amelyet repülés közben viselt. Bemutatott továbbá két tubust is, amelyekben a tápláléka volt. Titov megjegyezte, hogy mindegyik tubus 150 gramm tápszert tartalmazott és egy-egy étkezéshez három tubusra volt szüksége.

Az egyik kérdésre válaszolva, Titov őrnagy hangsulyozta, hogy az ürhajósnak jó egészséggel, megfelelő erőnléttel és sokoldalu, alapos ismeretekkel kell rendelkeznie, mert a rakétatechnika igen bonyolult.

Amint Titov őrnagy mondotta, ürhajóstársai ugyancsak jól fel vannak készülve és bármelyikük sikeresen végrehajthatta volna mindkét szovjet ürrepülést éppugy, mint ő vagy Gagarin őrnagy. Nemsokára hallani fogtok róluk — mondotta.

Egy másik kérdésre az ürhajós azt válaszolta, hogy nagyon szereti Puskin és Majakovszkij verseit, Jeszenyin és Blok liráját és előszeretettel olvassa a történelmi regényeket. Legkedveltebb zeneszerzői Csajkovszkij és Glinka, a modern dalok közül pedig legjobban szereti a „Szeretlek élet" cimüt.

Titov őrnagy szivélyes köszönetet mondott a Vosztok-2 ürhajó épitőinek nagyszerü munkájukért és ujabb sikereket kivánt nekik a szovjet rakétatechnika továbbfejlesztésében.

Uj szigeteket fedeztek fel a Barents-tengerben

A leningrádi hidrografusok hat uj szigetet fedeztek fel a Ferenc József-föld szigetcsoportban. Az ujonnan felfedezett szigetek területe egyenként körülbelül 1 négyzetkilométer. A Ferenc József-föld, amely a szovjet sarki övezet legészakibb fekvésü szigetcsoportja, a Barents-tengerben fekszik. A szigetcsoporthoz mintegy 100 sziget tartozik. Az expedició tagjainak a szigetcsoportról készitett térképe alapján megkezdték a szárazföldi állandó hajózási jelek felszerelését, amelyek biztositani fogják a hajózást a felfedezett szigetek környékén.

Számtalan fővárosi gyermek töltötte a vakációt a tengerparton, vagy a hegyvidéki üdülőtelepeken. De az itthonmaradottak számára is biztositották a kellemes pihenést. Vidáman telik az idő a Pionirpalota uszómedencéjében.

Fényképek a Földről 250 kilométer magasból

Az Izvesztyija augusztus 28-i esti kiadásában első izben közölt 250 kilométer magasságból felvett fényképeket a Földről. A fényképeket German Titov őrnagy, ürhajós pilóta készitette a Vosztok—2 rakéta fedélzetéről, augusztus 6—7-én végrehajtott példátlan kozmikus repülése során.

Az egyik fénykép ugy ábrázolja a Földet, ahogyan az ürhajós látta. Jól kivehető a láthatár enyhén ivelt vonala a felhők fodros szalagja, bolygónk felületének kusza körvonalai.

Egy másik fénykép a Zvor optikai berendezés ablaknyilásán keresztül készült. Az ürhajós e berendezés segitségével végezte megfigyeléseit, midőn a Vosztok—2-őt irányitotta.

A lap összesen öt fényképet közölt.

„Hallható" sejtek

Az állati elektromossággal kapcsolatos kutatások története klasszikus példája annak, hogy a tudomány fejlődése hogyan vet fényt a természet olyan titkaira, amelyek évszázadokon keresztül rejtve maradtak az emberiség előtt. Mint ismeretes, Galvani, amikor békacomb-kisérleteit végezte, meg volt győződve arról, hogy felfedezte az állati villamosságot és nagy volt a csalódása, amikor Volta kimutatta, hogy a békacomb izmainak rángatózása ugyan elektromos áram következménye, de ennek keletkezésében a békacombnak teljesen passziv szerepe van, s ugyanaz az áram két különböző fémlemez és egy közéjük helyezett, savval átitatott vászondarab segitségével is előállitható.

Galvani és Volta felfedezése óta sok-sok évtized telt el s ma már tudjuk, hogy az állati szervezet igenis termel villamos áramot — természetesen nem iparilag hasznositható menynyiségben — és ez a villamosság jelentős szerepet játszik a különböző életfolyamatokban, sőt azt is tudjuk, hogy a felsőbrendü állatok — s az ember — idegtevékenysége is ilyen biológiai elektromos impulzusokon alapszik. Az orvosi gyakorlatban használt, általánosan ismert, az agy elektromos áramait és annak változásait szemléltető elektroencefalográf és más hasonló orvosi készülékek az egyes szervekben keletkező elektromosság kimutatásán és mérésén alapszanak.

Ezeken az ismert tényeken messze tulmenő vizsgálatok folynak ma a kijevi Bogomolec fiziológiai kutatóintézet laboratóriumában, Platon Kosztyuk, a biológiai tudományok doktora vezetésével. Az itt folyó kisérletek mellett a legkorszerübb elektronikus berendezéssel működő elektroencefalográf kezdetleges, elavult müszernek tünik. A kijevi tudósok ugyanis nem elégszenek meg az egyes szervekben — az agyban, szivben — keletkező elektromos rezgések tanulmányozásával, hanem elhatározták, hogy behatolnak a sejt belsejébe és magának az élet elemi épitőkövének élettevékenysége során keletkező elektromos rezgések megfigyelésével próbálják feltárni a sejtben végbemenő, alapvető fontosságu folyamatok mibenlétét.

A laboratórium felszerelése inkább rádiótechnikai, vagy kibernetikai kutatásokra emlékeztet, mintsem arra, hogy itt élettani vizsgálatok folynak. Bonyolult elektronikus berendezések veszik körül a helyiség közepén elhelyezett kisérleti asztalt s csak későre vesszük észre, hogy azon egy macska fekszik, mély narkózisban. A tudósok a macska gerincvelőjének sejtjeit tanulmányozzák. Hirtelen kopogás hallszik. A zaj gépfegyversorozatra, vagy egy kipufogódob nélküli motorkerékpár éles pöfögésére emlékeztet. A hangok egy közeli hangszóróból törnek elő. Kosztyuk doktor mosolyogva ad felvilágositást:

— Rendszerint más eszközökkel tesszük érzékelhetővé a sejtekben keletkező elektromos impulzusokat, most azonban megpróbáltuk hallhatóvá tenni a sejtekben keletkező elektromos rezgéseket. A ropogás, amelyet hallott, nem egyéb, mint a gerincvelő egyik élő sejtjének „hangja", milliószorosan felerősitve.

A jelen esetben — folytatja Kosztyuk doktor — egy olyan idegsejtről van szó, amely valószinüleg huzamosabb ideig fenntartotta valamely izom tónusát s ezért állandó ingersorozatot továbbitott az illető izomhoz. Minden egyes roppanás megfelel egy-egy impulzusnak, amely az idegsejttől a vele kapcsolatban lévő izomsejt felé halad. A roppanások gyakoriságától, frekvenciájától függ az inger erőssége. Mértünk már olyan impulzusokat is, amelyeknek frekvenciája többszáz volt másodpercenként.

Hogyan sikerült a szovjet tudósoknak behatolniuk az élő sejt belsejébe?

Valóban, ez volt számunkra is a legnehezebb probléma — ismeri be Kosztyuk doktor. — Olyan miniatür elektródot kellett szerkesztenünk, amelyet bevezethetünk az élő sejt belsejébe, anélkül, hogy annak élet müködését megzavartuk volna. Hihetetlenül nehéz feladat volt, de megbirkóztunk vele.

Platon Kosztyuk az egyik szekrényből elővesz egy üvegcsövet.

— Annyira finom a hegye — magyarázza Kosztyuk doktor —, hogy csak elektronmikroszkóppal látható.

Az üvegcső — pipetta, amelyet alkalmazása előtt elektrolittel töltenek meg. Ez szolgál vezetőként a sejtben keletkező elektromos impulzusok felfogására.

Nem könnyű lépést tartani a technika fejlődésével

Több mint két évvel ezelőtt, pontosabban 1959 áprilisában találkoztam utóljára Mihăiţean Iosiffel, az aradi Áramszolgáltatási vállalat szenvedélyes, amatőr „feltalálójával", a rádiótechnika és általában a tudomány és a technika hü „szerelmesével". Akkor főleg a félvezetőkről s az ezekkel végzett kisérleteikről beszélgettünk (erről annak idején be is számoltunk olvasóinknak) és abban egyeztünk meg, hogy Mihăiţean Iosif azonnal értesit, ha elkészül a tranzisztoros és kádmium-nikkel akkumulátoros zsebrádiója.

Az elmult napokban — noha nem kaptam értesitést, ujra felkerestem őt. — Biztam benne, hogy már elkészült a tranzisztoros zsebrádió, csak valamilyen oknál fogva nem értesithetett. De vajon miért is nem értesitett? Hiszen szavatartó embernek ismertem...

S most választ kaptam valamennyi magamban feltett kérdésre, de másra is...

— Tudom, a tranzisztoros zsebrádió érdekli. Nem értesitettem, mert még nem szerkesztettem meg. — mondotta, miután üdvözöltük egymást, anélkül, hogy kérdeztem volna.

Tekintetemből csalódás félét, vagy hitetlenkedést olvashatott ki, ami ugy is volt, hiszen szavaiból tulzott szerénykedést véltem kiérezni. Ezért azonnal hozzáfüzte:

— No de nem ültem tétlenül, mert a tranzisztoros rádió elkészült csak nem zsebrádió, hanem annál nagyobb, hordozható rádió lett. Hát ezért nem értesitettem...

— És a megszerkesztett hordozható rádió?...

— Hát igen, az is tranzisztoros volt, és azért nem lett zsebrádió, mert: akkoriban még nem kaptam eléggé kicsiny méretü alkatrészeket.

Sajnos, a rádió már gazdát cserélt, igy nem láthattam, csupán méreteiről beszélt Mihăiţean elvtárs.

— Hossza 19 centiméter, vastagsága 6, magassága 14 centiméter, sulya pedig, a dobozzal együtt 2 kiló és 20 deka volt. Hét félvezetővel láttam el a készüléket és az áramot klasszikus zseblámpaelemek szolgáltatják, nem kádmium-nikkel gombakkumulátorok, mint azt terveztem.

— És mi készült még legutóbbi találkozásunk óta?

— Az utóbbi időben többnyire tanultam és kisérleteket folytattam, kevesebbet „alkottam". Mert nehéz lépést tartani a tudomány és a technika rohamos fejlődésével — válaszolt és azután előkeresett két kisebb dobozt, amelyekben különböző méretü alkatrészek voltak. És éppen eme tárgyak, tranzisztorok és kondenzátorok méreteinek különbsége szemléltette beszédesen eme fejlődést. Az ezelőtt két esztendővel gyártott tranzisztorok és kondenzátorok mérete a mai hasonló alkatrészek 15—20-szorosát képezik.

— Hát ilyen miniatür alkatrészekből már összeállitható a zsebrádió, — mondotta... — persze, ehhez más is szükséges, például könnyedén kezelhető, ugyancsak kisméretü különféle munkaeszköz.

— Van-e már ilyen munkaeszköze?

— Akad egy-kettő, többnyire olyan, amit magam készitettem...

Az egyik például egy ötletes, ujszerü villany forrasztópáka. Formája és szerkezete is eltér a szokásostól. Formája pisztolyhoz hasonlit. Könnyü, könnyen kezelhető és biztonságos. A transzformátor különálló s a kábel, amely átviszi az áramot a pákára, hajlékony, nem képez akadályt a munkában. Érdekességként hadd mondjuk el, hogy a kábel — amit szintén maga készitett — összesen 18 vékony (egytizedes) drótszálból áll.

Mihăiţean Iosif tehát tanulással és gyakorlati munkával készül ujabb és ujabb technikai érdekességek megalkotására. És ezek a kisérletek sem érdektelenek. Katodsugárcső és félvezetők segitségével például különböző elektromos rezgéseket, a rezgések összetevődését és egymásra való hatásukat viszgálta. S a félvezetőkkel nem csupán a zsebrádió megszerkesztése céljából foglalkozik, hanem azért is, mert — mint ismeretes — a félvezetők alkalmazása egyre inkább elterjed az iparban is.

— Mostanában a fotodiódák foglalkoztatnak. Ismeretes, hogy a félvezetők egyik tulajdonsága a fényre való érzékenység. Ezen alapszik a fotodiódák sokrétü használata.

Befejezésül még csak annyit, hogy Mihăiţean elvtárs sikerrel alkalmazza az amatőrködéssel szerzett ismereteit az üzemben is, a gyakorlatban. Számos értékes ujitás és még több ügyes és hasznos technikai megoldás füződik nevéhez a villanygyárban. Hiszen éppen szorgalmának és tudásának elismeréseként bizták meg egy ideje az egyesitett karbantartó műhelyek vezetésével. És itt, mint részlegvezető, jó eredménnyel alkalmazza a tanultakat is munkatársai irányitásában és elsősorban a fiatalok oktatásában, nevelésében. Persze, „leghatásosabb „nevelőeszköze" éppen személyes példamutatása.

Szabó János

A Hold jégpáncélja

A kutatók rádióhullámokkal végzett mérések alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a felszin alatt mintegy 30 méterrel csaknem 800 m. vastagságu, fagyott réteg veszi körül a Holdat. Az égitestbe behatoló rádióhullámok arról tudósitanak, hogy a sziklák pórusaiban jégkristályok halmozódtak fel, amelyek néhány milliárd évvel ezelőtt kialakult anyag vizmolekuláiból képződtek. A fagyott réteg megakadályozza, hogy a Hold belsejéből a viz feljusson a felszinre és ott elpárologjon. A nappal és az éjszaka közötti nagy hőmérsékletkülönbség alig van hatással erre a rétegre, mint hogy külölbelül 30 m. választja el a felszintől. A kutatók szerint az ürhajósok ivóvizhez is hozzájuthatnak a Holdon, ha lefurnak eddig a rétegig s felmelegitik a sziklákba zárt jégkristályokat.

Toronyépitkezés állványozás nélkül

A televizió közvetitőlánc-tornyainak épitési költségeit lényegesen megdrágitja a felépitésükhöz és karbantartásukhoz szükséges állványzat szállitása, felépitése, lebontása, majd továbbszállitása. Most olyan televizió-tornyot szerkesztettek, amely kisebb összeszerelhető egységekből áll. Valamennyi egységen erős, függőleges állásu fogasléc pálya, ezen pedig fogaskerékkel kapaszkodó emelőszerkezet van, valóságos „toronymászó fogaskerekü". Ha az első állványrészt már az elkészitett alapozásra emelték, a további toronyelemeket ez a fogaskerekü felvonó emeli a magasba, a két szerelővel együtt. Amint a villany vagy benzinmotorral hajtott felvonó eléri a pillanatnyi csucsot, megáll a két szerelő, beforditja a helyére és hozzácsavarozza a már megépült toronyrészhez a felemelt toronydarabot. Majd a lift leereszkedik a földre a következő egységért, egészen addig, amig a torony az előirt magasságot el nem éri. Ugyanezt a felvonót használják a torony karbantartására is.

A pingvin rekordja

A pingvin távgyaloglási képességéről érdekes megfigyelést közöltek. Az Antarktiszon öt gyürüzött pingvint repülőgéppel 2000 kilométer távolságra szállitottak, és ott szabadjára engedtek. A repülni nem tudó madarak 9 hónap mulva visszaérkeztek eredeti lakóhelyükre. Teljesitményük annál is inkább értékes, mivel halszegény vizeken vezetett visszatérésük utja.

Táncpróba az idényóvódában

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30—87, 16—92. 33—02. Kiadóhivatal: 16—92. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. IOIL Arad.